

4. koppingin ímóti barnalamningi

Siðani 1955 hefur her í Føroyum verið koppað fyrst ímóti barnalamningi og so ímóti hálsasjúku og stivkrampa. Sum óll ivaleyst vita, verður ímóti hesum sjúkum koppað 3 ferðir: fyrstu ferð, so 4 — 6 vikur seinri aðru ferð, og umleið 1 ár seinri trýðju ferð. Óll, sum koppað eru, hava fingið eina vátan (ein guln sedil) at goyma og á honum sæst, um nokur kopping enn restar í. Flest óll munnu nú vera liðug við allar triggjar koppingar ímóti barnalamningi, men í nógvum bygdum er 3. koppingin ímóti hálsasjúku og stivkrampa eftir og verður gjord nú í summar.

Kanningar hava vist, at tær 3 koppingarnar ímóti barnalamningi verja ikki óll fólk nóg væl fyri hesa sjúku, men at ein 4. kopping er fyri neyðuni, skal verndin altíð vera nóg sterk. Ógjörlikt hevði tað verið fyrst at vita, hvørji ið vóru nóg væl vard aftaná triggjar koppingar og hvørji ikki, og tí verður inniliga mælt til, at óll fólk, ið koppað eru 3 ferðir ímóti barnalamningi, nú lata seg koppað eina ferð afturat, so tæy kunnu fáa so góða vernd, sum gjörlikt er at veita í lotuni.

Frá 1. juni 1959 er her í Føroyum komin í gildi reglugerð, sum bjóðar øllum undir 18 ár eina 4. kopping í móti barnalamningi ókeypis, børn eiga tó at vera 4 — 5 mánaðar gomul, áðrenn tæy verða koppað. Henda kopping fer fram nú í næstum.

Óll skúlabørn verða koppað í skúlanum til ásetta tíð. Hini undir 18 ár verða koppað annaðhvørt í viðtalustovu læknanna ella í skúlanum, aftaná at skúlabørnini eru liðug. Men hesum boða teir einstakur læknarnir frá, hvør í sínum læknadomi. — Bæði á børnum og vaksnum verður koppingin ímóti barnalamningi nú gjord heldur ódrvisi enn fyrr, ikki í armin niðanfyrri álboga, men omanfyri herðablaðið og givið verður meira koppingarevni (vaccina) enn fyrr.

Tilkomum fólk (18 ára gomul og eldri), sum longu eru koppað 3 ferðir ímóti barnalamningi, verður eisini mælt til at lata seg koppa 4. ferð ímóti hesi sjúku. Men fyri tæy tekur hitt almenna ikki við gjaldinum fyri 4. kopping, men mugu tæy sjálv gjalda. Læknarnir rokna við, at flest óll, sum eru koppað 3 ferðir, eisini vilja hava 4. koppingina, og hava tí bílagt koppingarevni til tæy. Hetta koppingarevni er dyrt, og tað spillist skjótt, og verða fólk tí biðin um at koma, tá ið boðað verður frá, og um at gjalda fyri koppingina (10 kr.) beinan vegin, tí tað verður læknunum ógjörlikt aftan á at senda rokning.

Er onkur undir 40 ár, sum ikki enn hefur tikið við tilbodnum um at fáa 3 koppingar ímóti barnalamningi, so ber eisini til hjá teimum at koma nú, og fyri óll undir 40 ár eru tær 3 koppingarnar ímóti barnalamningi framvegi ókeypis.

Tað ber nú væl til at koppa sama dag ímóti barnalamningi og ímóti hálsasjúku og stivkrampa, so flestir læknar munnu ivaleyst í teimum bygdum, har 3. koppingin ímóti hálsasjúku og stivkrampa er eftir, fara at gera koppingarnar ímóti hesum sjúkum isenn, men hesum boða teir einstakur læknarnir frá, hvør í sínum læknadomi. Koppingin ímóti hálsasjúku og stiv-

krampa er framvegi ókeypis fyri óll undir 18 ár, men kostar 5 kr. fyri hvørja kopping fyri tæy, sum eldri eru. Óll eiga at ansa eftir, at tæy verða koppað 3 ferðir ímóti hesum sjúkum, tí annars munar koppingin ikki.

Minnst óll til at hava gula sedilin við, og av tí at nógv skrivligt arbeiði verður umframt ymisk slog av koppingarevnum at halda skil á hjá læknunum og hjálparum teirra, verða fólk til hesar koppingar vinarlaga biðin um at troðka sum minst. Skjótari liður tá frá hondum.

H. D. Joensen,
landsleknin....

Syndarlig viðurskipti

Hósdagin mátti »Venus« verða lagdur fyri teym aftur, tí hann ikki fekk nógv nógva manning til at fara til fiskiskap eystureftir. Hann hefur ligið nakrar dagar á Havnini fult útgjörður; men nú varð so provianturin tikið íland aftur og báturin lagdur. Helst verður hann liggjandi til hann hann fer á sildaveiðu í heyst.

Sama dag var týskur trolari á Havnini eftir flekjarum. Har stóð ikki á!

Syndarlig viðurskipti.

RUKKULAKKIN

— Norðoyarstevnunevndin hefur givið út eitt stásiligt hefti, »Rukkulakkin«, ið er framúr væl lagt til rættis og ikki blíknar við siðuna av Blekkspurtuni. Í hesum hefti verður mangur gjörður til rukku, sum ikki sjálvur hevði gjørt seg til tað áður.

VALDEMAR LUTZEN

Telf. 1020 Thorshavn

SOSIALURIN

Útgevart:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Bladstj.:
Villi Sørensen.
Box 76.

Prentsmíðjan á Heygareyri
TELF 1820

Realkreditstovnurin gav 58 til-søgnir um lán í fjør

Í roknskaparárinum 1. april 1958 til 31. mars 1959 eru 69 umsóknir um lán komnar til realkreditstovnin. Í 52 av hesum lánisókum er tilsoðn ein lán givin, herav eru 5 seinri tiknar aftur, 12 umsóknir eru sýttar, og í 5 lánisókum er ikki avgerð tikið.

Í roknskaparárinum eru 16 lán útgjöldin.

Samlaða útlán stovnsins tann 31. mars 1959 vóru ialt 7,8 mill. kr. í 24 lánum, herav 5 við panti í trolarum, 5 við panti í línuskipum yvir 100 br. reg. t. og 14 við panti í for-um undir 100 br. reg. t.

Í roknskaparárinum hefur stóru áhugi verið fyri bygging av útróðr-árbátum, og umframt tæy 13 lán, sum útgjöldin eru við panti í slíkum for-um, er tilsoðn givin um 29 lán til hetta endamálið.

Stovnurin hefur onki yvirtikið pant.

Óll í roknskaparárinum til gjald-ingar komin terminsgjeld fyri tæy av stovninum veittu lánum eru inn-gjöldin.

Tann 31. mars 1959 vóru í til-taksgrunninum 1.079.226 kr. svar-andi til 25,33 % av samlaða skuld stovnsins.

Tann peningur, stovnurin pr. 31. mars 1959 hefur útkent, stavar frá 1) stovnsgrunninum (sbr. § 9 í lóg nr. 60 av 12. mars 1955), sum við roknskaparárs enda var 6,2 mill.

kr., 2) rentufrið lán úr Danmarks Nationalbank 2 mill. kr. og 3) lán úr føroyskum stovnum 2,3 mill. kr.

Eftir eini finansieringsætlan fyri komandi 5 ár, sum danska stjórnin og Føroya landsstýri eru samd um, ætlast penigaalleggingin til fiski-flotan at verða ialt 50 mill. kr. í nevnda tíðarskeiði Føroya realkre-ditstovnur skal taka lut í finansi-eringini av hesi útygging av fiski-flotanum við at veita lán til forni við upp til 50 % av virðinum.

Stovnurin hefur longu givið til-sogn um lán til ialt 15 mill. kr. og sjálvt um roknað verður við tí pen-ingi, stovnurin longu hefur til reið-ur, má ætlast at neyðugt verður at gera obligatióslán uppá o. u. 10 mill. kr. í hesum roknskaparári.

Eftir lógaruppskoti, sum er til við-gerðar í fólkatinginum, vil stats-ábygd verða veitt fyri obligatióslánum, sum stovnurin ger til pen-igaallegging í útlán sini við panti í fiskiforum hoyrandi heima í Fø-royum. Henda ábygd verður eftir uppskotið uppá 10 mill. kr. fyri figgarárið 1959/60 og fyri hvørt av uppá 8 mill. kr. Ábyrgdin verður bæði fyri renting og afturgjalding av obligatióslánum.

Føroya realkreditstovnur fer í summar undir emissión av fyrstu obligatiósseriu sini. Ætlingin er, at hon verður 5 mill. kr. Lánini verða uppá 10 ár.

Okkurt er í neyðini nýtt . . .

Einki undarligt, um fólk siga seg hvørki týma at halda ella lesa Dagblaðið longur. Tí tað, sum blaðið roynir at fœðra lesararnar við, er ikki annað enn tað sama jabbði ferð eftir ferð — so ikki er so lógíð, at fólk fær vaml.

Siðan lógtingsvalið hefur sjong-urin verið einans: so og so nógv bein hefur lógmaður, og ikki hevur hann boðað frá, hvørji stovr hann ella hin landsstýrismaðurin ætlaðu at siga frá sær. Og ikki nokk við at tova hetta sama uppi nagga-tódn — men so hefur eisini verið margfaldar ferðir verið trivið í tað, at lógmaður ikki unnaði partamanni sínum lógtingssessin. — Hvat kemur slikt Dagblaðnum og tess blaðstjóra við? Ætla hann sær at taka avgerð í málum, sum viðvíkja lóg-manni og javnaðarflokkinum. — Mátti havt nóg mikið við at passa seg og sínar. Tá nú Dagblaðið hevur funnist so nógv at tí, at lóg-maður ikki hefur latið lógtings-sessin til sín partamanni, so er tað ikki tí at blaðið hevur unnað um-rodða persóni sess á tingi. Jú, tað hevði komið fólkaflokkinum væl við at fingið P. M. Dam burtur úr tingstarvinum — tað skilja vit væl allir samlr. Men har vildi tað so, illa til fyri fólkaflokkin, at tingmenn javnaðarflokksins heittu á Dam og bóðu hann verða sitandi í tingsessi sínum, har sum veljarar hansara í so stórum tali hovdu sett hann.

Teir skúladreingirnir, sum í lotuni skriva 14. sept., lupu nú ein dagin á lógmann, tí hann ikki hevði sagt starvið sum lærari frá sær, men hevði vikar fyri seg.

Jú, hetta var slamiska fyri Knút Vang, og hann var ikki seinur við griflinum. Lógmaður fær nakað av løn síni sum lærari — hann hevur

ikki sagt lærarastarvið frá sær o. s. fr. Sama framferð, sum Knút Vang gjordi sær fyri skommum við á veljarafundi í Havn frammanundan lógtingsvalinum, tá hann royni at vekja lægstu kensluna í manna-lyndinum — óvundsjúkuna — mis-unnilsið móti P. M. Dam við lýtini um, at Dam arbeiddi fyri at fáa fólkapensjóna framda, so at hann sjálvur kundi fáa dupluta pensjón. Ein herlig planta, hesin Knút Vang, í fólkaflokksins folnaða politiska blómutyssi.

Tann tíð er farin, og hon kemur ongatið aftur, tá soleiðis var vordíð í Føroyum, at ein skuldi vera fólkaflokkskoyring fyri at sleppa at seta fótin á skipsdekk — og hetta galt onnur stovr við. — Nú mátti tíðin verið komin, tá sjálvt Knút Vang skilti, at hetta Gablaveldið hevur yvirivað seg, og fólkaflokkinur við.

Men hvat skuldu teir armu menn havt til at upphildið sær og sínum politikki við — teir, ið hava slitið sínar politisku skógvar í lepar. — Okkurt er í neyðini nýtt. . . .x

Lastvognskoyring

við vippu

Telefon 2346

Leivur Johannesen.

LANDSBÓKASAVNIÐ

er í summartíðini afturlatið frá og við juni mánað til 18. august.